

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΜΙΑΣ ΙΕΡΗΣ ΜΕΞΙΚΑΝΙΚΗΣ ΛΙΜΝΗΣ

Ο ΜΥΘΙΚΟΣ ΘΗΣΑΥΡΟΣ ΤΩΝ ΜΑΓΙΑ

Η παράξενος περιπέτεια ενός Αμερικανού προξένου στο Γιουκατάν. Πώς ανακάλυψε τη μυστηριώδη ύπαρξη του θησαυρού των Μάγια. Το «Ιερό Πηγάδι» της αρχαίας πόλεως Τσίτσεν - Ιτσα. Η δραματικές καταδύσεις του Αμερικανού προξένου στα βάθη του. Ο χρυσοστέλιος σκελετός μιας παρθένου των Μάγια. Η αρχαϊκή ανθρωποθυμία στο Θεό της Βροχής, κλπ. κλπ.

μεξικανική κυβέρνησις, όπως μαθαίνουμε από τις εφημερίδες του Νέου Κόσμου, ετοιμάζεται αυτές τις μέρες να διαφωτισή μιά για πάντα το σκοτεινό μυστήριο του «Ιερού Πηγαδιού» μιάς αρχαίας λίμνης με άμυθητους θησαυρούς, κοντά στα έρημια του Τσίτσεν-Ιτσα, στο Γιουκατάν και, φυσικά, ή είδησις αυτή έχει αναστατώσει όλους τους αρχαιολόγους του κόσμου.

Εδώ και πολλούς αιώνες, οι περίφημοι Μάγια του Μεξικού έριξαν μέσα σ' αυτό το «Ιερό Πηγάδι», που είνε μιά παράξενη στρογγυλή λίμνη με διάμετρο σαράντα μέτρα και βάθος σαρανταπέντε, εκατοντάδες παρθένων και πολεμιστών, προσφέροντάς τους ως θυσία στον ύποχθονο θεό τους. Αλλά λοιπόν τ' αναριθμητά θύματα, ήσαν στολισμένα με χρυσά κοσμήματα, με διαμάντια, με μαργαριτάρια και κάθε είδους πολύτιμα πετράδια που αποτελούν σήμερα ένα μεγάλο θησαυρό ανυπολόγιστης αξίας.

Πέρσι ακριβώς, ένας Αμερικανός πρόξενος, ο Έντουαρντ Η. Θόμπσον από το Κλήβελαντ, κατάφερε πρώτος απ' όλους ν' αποδείξει ότι αυτός ο θησαυρός είνε πραγματικός κ' έπειτα από υπεράνθρωπες προσπάθειες ανέγνωσε από τα σκοτεινά βάθη του «Ιερού Πηγαδιού» πολλά από τα χρυσά κοσμήματα και τα πολύτιμα πετράδια του, τα οποία βρίσκονται σήμερα σε τρία μεγάλα Μουσεία των Ηνωμένων Πολιτειών. Ο τολμηρός Θόμπσον όμως, ύστερα απ' αυτές τις καταπληκτικές ανακαλύψεις του, έκανε κ' επίσης καταπληκτικές δηλώσεις στις εφημερίδες, λέγοντας ότι ο αρχαίος αυτός θησαυρός των Μάγια έχει εμπορική μονάχα αξία πάνω από διακόσια εκατομμύρια δολάρια! Όσο δε από επιστημονικής και αρχαιολογικής άποψως τ' αρχαία αυτά κοσμήματα έχουν, όπως καταλαβαίνει κανείς εύκολα, ανυπολόγιστη αξία...

Μά οι αρχαιολόγοι του κόσμου δεν αναστατώθηκαν μόνο για το μεγάλο ενδιαφέρον που παρουσιάζει αυτός ο θησαυρός των Μάγια, αλλά και για την τύχη που θάη όταν βρεθή από τη μεξικανική κυβέρνηση. Λένε δηλαδή ότι δεν υπάρχουν πια στο Μεξικό χρυσά καλλιτεχνικά αντικείμενα, γιατί εδώ και δυό χρόνια, όταν αναδιοργανώθηκε η Τράπεζα του Μεξικού κ' είχε ανάγκη από απόθεμα χρυσού, όλα τα πολύτιμα σκεύη των εκκλησιών κ' όλα τα χρυσά κειμήλια των Μουσείων...μεταμφώθηκαν σε ράβδους χρυσού, εκτός από το περίφημο σερβίτσι του τραπεζιού του αυτοκράτορος Μαξιμιλιανού, γιατί όπως απέδειχθη ήταν...φωτεινό! Οι αρχαιολόγοι λοιπόν φοβούνται μήπως και τώρα ο θησαυρός του «Ιερού Πηγαδιού» μεταβληθή κ' αυτός σε απόθεμα χρυσού για την Τράπεζα του Μεξικού, πριν προφτάσουν να μελετήσουν την τέχνη των κοσμημάτων και τις αρχαίες επιγραφές τους, από τις οποίες ελπίζουν ν' ανακαλύψουν το μυστικό της μυστηριώδους καταγωγής των Μάγια.

Απ' τ' άλλο μέρος πάλι, ή μεξικανική κυβέρνηση για να πετύχη την απόδοσι των κοσμημάτων που «έκλεψε» ο Αμερικανός πρόξενος, έδημυσε την ακίσητη περιουσία του κ' άρχισε έναν μεγάλο δικαστικό αγώνα με τους «συνενοχούς» του, δηλαδή τα Μουσεία της Φιλαδέλφειας, της Βοστώνης και της Νέας Υόρκης. Μά τόσο ο Θόμπσον, όσο κ' οι «συνενοχοί» του δήλωσαν στην κυβέρνηση του Μεξικού ότι δεν θ' αποδώσουν με κανένα τρόπο τα κοσμήματα, γιατί ξέρουν πολύ καλά ποιά τύχη το περιμένει...

***

Η ιστορία τώρα της ανακάλυψως του μυθικού θησαυρού των Μάγια, είνε ένα από τα πιο συναρπαστικά επεισόδια των αρχαιολογικών έρευνών κ' έχει ίση αξία, μπορεί να πη κανείς, με την ανακάλυψι του τάφου και των θησαυρών του Τουνταχχιού. Ο εκκεντρικός πρόξενος Θόμπσον, πριν καταφέρει να διαφωτισή το μυστήριο του «Ιερού Πηγαδιού» κελ ν' αγγίξη ένα μόνο από τ' αρχαία κοσμήματα των Μάγια, χρειάστηκε να κάνει επί είκοσι δόκιμηρα χρόνια σκληρές κ' επίμονες μελέτες και να

διακινδυνεύσει έπειτα πολλές φορές κ' αυτήν ακόμη τη ζωή του. Ήταν φοιτητής ακόμη ο Θόμπσον, όταν έπεσε στα χέρια του ένα βιβλίο του Ισπανού επισκόπου Διέγκο Ντε Λάντα, που ήταν ένας από τους πρώτους ιεραποστόλους που πήγαν κατά το 1547 στο Γιουκατάν του Μεξικού.

Το Τσίτσεν-Ιτσα εκείνη την εποχή ήταν πια έρειπωμένο, μά ο Ισπανός ιεραπόστολος έμαθε την πραγμακή ιστορία του «Ιερού Πηγαδιού» από τα Πλουμιστά Φείδια, τους έρυσροδεμους απογόνους δηλαδή των Μάγια, κ' όπως φαίνεται από το βιβλίο του, δεν πολυπίστεψε στην ύπαρξι του μυθικού θησαυρού των θυμάτων. Ο Θόμπσον όμως πν άγαπούσε με πάθος την αρχαιολογία, πίστεψε σ' αυτήν κ' ύστερα από έξη χρόνια κατάφερε να διορθιη πρόξενος στο Γιουκατάν. Έπειτα άγρόσαε όλη τη περιοχή, στην όποια θρωσκόντουσαν τα έρειπια του Τσίτσεν-Ιτσα κ' ή «Ιερή Λίμνη» κ' άρχισε να περιπολιχτεί τους Ίνδους που καθόντουσαν εκεί-πέρα κ' έτσι έκανε πολλούς απ' αυτούς πιστούς κ' άφοσημένους φίλους του.

Πριν φύγω απ' τις Ηνωμένες Πολιτείες, άφηγήθηκε ο Θόμπσον εδώ και λίγο καιρό σ' ένα δημοσιογράφο, πήρα μαζί μου ένα μεγάλο χρηματικό ποσό για τις αρχαιολογικές μου έρευνες, που μου το είχαν παραχωρήσει μερικοί βαθύπλοτοι Αμερικανοί φίλοι μου. Περγώνιας όμως από τη Βοστώνη, έμεινα άκετο καιρό στο Λόνγκ Χαρφ μαζί με τους δυτές κ' έμαθα να κατεβαίω με το σκάφανδρο σε διάφορα βάθη της θαλάσσης. Όταν άρχισα λοιπόν τις έρευνές μου στην αρχαία λίμνη των Μάγια, το πασίγνωστο «Ιερό Πηγάδι», ήμουν κιάλας έτοιμος για τις πιο δύσκολες και τις πιο επικίνδυνες καταδύσεις.

Πρώτα απ' όλα έφτιαξα μιά γέφυρα πάνω από τη λίμνη και κάθε μέρα με τη βοήθεια των Ίνδων φίλων μου του Τσίτσεν-Ιτσα, έκανα καταδύσεις με το σκάφανδρο για να βρω το θησαυρό. Μά λίγα μέτρα πιο κάτω από την επιφάνεια των πράσινων νερών του «Ιερού Πηγαδιού», βρώ ένα πυκνό κ' άδαιαέριστο σκοτάδι, κ' έτσι αναγκασήμουν να μεταχειρίζομαι δυνατούς ηλεκτρικούς προβολείς, που πολύ δύσκολα κατάφεραν να φωτίσουν εκείνα τα βουρναμένα βάθη της λίμνης. Φυσικά, ήμουν στη διάθεσι των Ίνδων φίλων μου που κινούσαν στις όχθες της λίμνης το μηχανήμα του εξαερισμού... Η πρώτες μου απόπειρες σημειώσαν μια πανηγυρική άποτυχία, μά δεν έλασα διάλοιο το θάρρος μου, γιατί ήμουν βέβαιος για την ύπαρξι του θησαυρού. Έξακολούθησα λοιπόν με υπεράνθρωπες προσπάθειες τις έρευνές μου στα βάθη του «Ιερού Πηγαδιού» κ' τέλος ανακαλύφθη εκείνο το κρανίο μιάς παρθένου των Μάγια που βρίσκεται σήμερα στο Μουσείο Πήμπτον της Βοστώνης. Από τότε, τρεις ώρες κάθε μέρα, έπραγα ψηλαφιστά άναμεσα στα μαύρα βούρα της λίμνης, γιατί οι ηλεκτρικοί προβολείς μου δεν μπορούσαν να τ' φωτίσουν κ' έτσι σιγά-σιγά βρήκα εκτός από ένα σωρό χρυσά κουνούνια, χρυσούς δίσκους, χρυσιόλια, κοσμήματα κάθε είδους, χρυσά σκεύη με ιερογλυφικά, κ' ένα δόκιμηρο σκελετό μιάς άλλης άτυχης παρθένου, που είχε θυσιασθή από τους Μάγια στο θεό της Βροχής, στολισμένο με σκελετωτούς δίσκους, χρυσά κουνούνια, χρυσιόλια και περιδέσμα μυθικής αξίας.

Αυστηρώς, ύστερα από τρεις μήνες, αναγκάστηκα να διακόψω τις έρευνές μου, γιατί άρρώσθησα βαρεια από την καρδιά μου και πήρα την απόφασι να γυρίσω πίσω στις Ηνωμένες Πολιτείες. Φόρτωσα λοιπόν σ' ένα μουλάρι το θησαυρό που είχα βγάλει από το «Ιερό Πηγάδι» και, με τη βοήθεια των Ίνδων φίλων μου, τον μετέφερα από λιμάνι του Προγκρέσο, 180 μίλια από το Τσίτσεν-Ιτσα. Από κει, με το άτιμόπλοιο, τον μετέφερα στη Νέα Ορλεάνη, κ' ύστερα, με το σιδηρόδρομο, στη Βοστώνη, όπου τον παρέδώσα στο Μουσείο Πήμπτον. Η τιμή του θησαυρού μου, όπως υπελόγησαν οι ειδικοί, ξεπερνάει τα είκοσι εκατομμύρια δολάρια, μά ή καλλιτεχνική του αξία είνε άπειρος πιο μεγάλη! Ο θησαυρός αυτός από ιστορικής άποψως είνε ο συνδετικός κρίκος του Παλιού και Νέου Κόσμου κ' είμαι πολύ εδντυχημένος που κατάφερα να τον ανακαλύψω. Όσο τώρα για τη δημυσία

Βρήκα το σκελετό μιάς παρθένου...

της άκωητου περιουσίας μου στο Γιουκατάν, δέν σκαίζουµι διόλου, γιατί είµαι αποφασισµένος να θυσιάσω άκόµη και τη ζωή µου, παρά να δώσω πίσω στην κυβέρνησι του Μεξικου τον άρχαιο θησαυρό των Μάγια για να τόν λιώση και να τόν κάνη ράβδους χρυσού για τό άπόβηµα της Τραπέζης της!...

Ο πρόξενος Θόµπσον κατόπι έδωσε µερικέσ περιέργεσ πληροφορίεσ για' αυτό τό µυστηριώδεσ «Ιερό Πηγάδι». Τό Τσίτσιαν Ίσα ήταν ή Ιερή πάλις της αυτοκρατορίας των Μάγια και βρίσκεται πνήγτα περίπου µίλλια άνατολικά της Μερίντα, της πρωτεύουσασ του Γιουκατάν. Οι Μάγια είχαν τή συνήθεια να θεοποιούν τίεσ περιέργεσ µορφέσ της φύσεωσ και τό «Ιερό Πηγάδι» φαίνεται ότι τούσ είχε προσέξήσαι κατάπληξι άπο την πρώτη στιγµή. Τό τελειώσ κν κλωό σχήµι της όχθησ του κι' ή κάθεκεσ πλευρέσ του πού έχουν ύψωσ είκοσι περίπου µέτρα, καθώς κι' ό πρώινοσ καθρέφτησ των νερών του, τούσ έκαναν να φανταζόνται ότι ήταν ή κατοικία κάποιου θεού. Οι Ιερείεσ τούσ έπειτα, άπό µιά παράξενη «άποκάλυψι» τούσ έξήγησαν ότι εκεί τέσσα καθάσαν ό ύποχθόνιοσ θεοσ Νάχ·Ότς Γου·Σαχ, ό θεοσ της Βροχής, κι' ότι έπρεπε να τού προσφέρώνται θυσίεσ κάθε Άνοξί, για να τόν έξευμενίζυν, άφου έξαριτύκουνσαι άπ' αυτόν ή έσοδείεσ τουσ...

Οι Μάγια λοιπόν, κάθε Άνοξί προσέφεραν µεγάλεσ ανθρώπονηρίεσ στο θεό της Βροχής, ρίχνοντασ μέσα στα πράσινα νερά του «Ιερού Πηγαδιού» κειά έκατοντάδεσ τίεσ όµορφεσ παρθένεσ τουσ, στολισµένεσ άπ' τό κεφάλι ώσ τά πόδια µε χρυσά κοµήµατα και µε πολύτιµα πετρώδια, καθώς και νέουσ πολεµιστάσ µε χρυσοστόλιστεσ φορεσιέσ και µε χρυσοδεµένα άρµατα.

Η έραυτελειτία τώρα της θυσίασ, όπωσ έξήγησε ό Θόµπσον, γινώταν µε τόν ακόλουθο τρόπο: Άπό Ιερείεσ, οι πιο γεροί κι' οι πιο δυνατοί άπ' όλουσ στεκόνουσαν στο πιο ύψηλό σηµείο της όχθησ, και, παίρνοντασ στην άγκάλια τουσ ένα άπο τά θύµατα, άρχίζαν να τό λικνίζοναι και να τό ρακιάνοναι µε τά θεσηκεντικά τραγούδια

Τό λικνίσµα αυτό σαρά-σαρά γινώταν όλο και πιο γρηγορο και τέλος, όταν τό θύµα ζαλιζόταν, τό έπινηγαν κρυφά και τό άφηναν να πέση μέσα στα πράσινα νερά της λίµνης. Άν τώρα τώτανε καµµιά φορά να σωθή ώσ εκ θεούσασ άπ' αυτό τό μαρτύριο µιά παρθένωσ και ν' άνεθί σε λίγο στην έπαράνεα των νερών, οι Μάγια την άνεκίπουσαν άμέσωσ Μεγάλη Ίερεα! Αυτό όµωσ τό θαύµα συνέβαινε μόνο όταν τό ηθελαν οι Ιερείεσ, πού δέν έπινηγαν φυσικά αυτή την τυχερή παρθένο..

Ο Άµερικανόσ πρόξενωσ, τέλοσ, έδήλωσε άκόµη µιά φορά, ότι ό τραγικόσ θησαυρόσ των Μάγια πού βρίσκεται θαµένωσ μέσα στα βόθρα του «Ιερού Πηγαδιού» εινε τεράστιωσ κι' ότι δέν πρέπει να τόν άφήσουν στην τύχη του-και στα χέρια της µεξικανικήσ κυβερνήσεωσ οι άρχικώλογοι του Παληού και του Νέου Κόσμου. Φαίνεται όµωσ ότι ή κυβέρνησι του Μεξικου θα προλάβη να τόν άνασθή άπο τό «Ιερό Πηγάδι», πριν προφτάσουν να τόν γλυτώσουν άπο τά χέρια της ό' έπιστήµονεσ, γιατί έχει σωθή πάλι τό άπόβηµα του χρυσού της Έθνικήσ Τραπέζης της...

ΕΡΝΕΣΤΟ ΜΠΡΕΝΤ

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

Ένας άνθρωπωσ άκουώνητοσ, πρέπει να εινε ή θεοσ ή άγριο θηριο.

Άριστοτέλης

Η έλευθερία άποφύγει να ζή σε χώρεσ πού δέν ύπάρχουν ή άρετή και ή χρηστότητα.

Άδαμ. Κοραήσ

Έκεινοσ πού περιφρονεί την έπιστήμη, περιφρονεί γενικά τή λογική. Κι' εκείνοσ πού περιφρονεί τή λογική, περιφρονεί αυτό τόν ίδιο τόν άνθρωπο.

Άνατόλ Φράνκ

Υπάρχουν όνοησιέσ για όλα τά πνεύµατα και πνεύµατα για όλες τίεσ όνοησιέσ.

Βοατόυθ

Η ύποκρισι εινε ό σεβασµόσ, πού προσφέρει ή κακία στην άρετή.

Λά Ροσφορξώ

Έκεινοσ πού τρώει λίγο, τρώει πάλι! Όσο πιο πολύ φαγητό άφήσης μέσα στο παιτό σου, τόσο πιο µεγάλη όγεια θ' άποκτήσης.

Έδισων

Η κυριώτεγή βάση του γάµου εινε ή άμοιβαία...παράνοησι.

Ο δάιλντ

ΑΠΟ ΠΑΝΤΟΥ

ΠΟΙΚΙΛΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Η μουσική και τά ζωα. Το πείραµα του Άγγλου φυσιοδίφου. Όπου ή µελωδία συγκινεί και τα πιο άγρια θηρία. Το βράσο του εγκεφάλου των µεγάλων άνδρων. Το...ρεκερ του Βισµαρκ. Τι λέγει σχετικώσ ή έπιστήμη. Τα µεγαλειότερα ρολόγια του κόσµου, κλπ.

Ο Άγγλοσ φυσιοδίφησ Κόσιν έκαµε κάποιε ένα άρκετά περίεργο πείραµα, για να εξακριβώση πού επιδράσει έχει ή μουσική άπό τώ στα διάφορα ζωα.

Άγκισιάσαι δηλαδή µια µικρή δοχήτορα και την µετέφερε στο ζωολογικό κήπο του Λονδίνου.

Μόλιε άρχισε να παίζη εκεί ή µικρή δοχήτορα, όλα τά ζωα έδειξαν έξαιρετική προσοχή. Μονόχο κειάκα µεγάλα φειδια, έδεεσ και πύθονεσ κυρίωσ, και ή άρχιερίεσ—πού άπο πολλούσ θεωρούνται µουσικοµανείεσ—δέν έδειξαν κανένα ενδιαφέρον.

Οι σκορπιοί έδειξαν τό µεγαλειότερο ενδιαφέρον άπ' όλα τά άλλα ζωα. Όταν µάλιστα τό έσιλι της δοχήτορασ άρχισε να παίζη ένα sólo, φανόντοσαν καταγορητενωτά.

Η σωδρεσ πάλι άκούσαν την έκτέλεσι µε έξαιρετική κατανύξι και κρατύσαν τόν χρονο των κοµµατιών, πού έπαίξε ή δοχήτορα, µε τίεσ γλωσσίστεσ τουσ!

Η κάσιωτεσ άρκεστέσ των πόλων, μόλιε άρχισε να παίζη ή δοχήτορα, σηκώθηκαν στα πισικά τουσ πόδια κι' άρτίσαν να χορεύουν, άφίνοντασ συγχρόνωσ μικροέσ ψικηθίµουσ άπο πη µεγάλη ευχαριστήσι τουσ.

Οι λόντεσ πάλιν έκδηλώνοναι την εύφροσύνη της ψυχής τουσ κουνύντασ επάλω τίεσ εσθίεσ τουσ.

Η σταγχιέσ άρκεστέσ τό σήησανε στο χορό, χοροπηδώντασ κι' ατέτεσ σαν τίεσ λευκέσ, σαν να είχαν τρελλάθη!

Η στροντοκάσπηλοσ άκούσε σαν µιά σοδαρή κυρία, άλλ' όταν άφησε µερικέσ ψηλέσ νότεσ τό φλάουτο, έδειξε µε νευρικήσ κινήσεσ του λαιμού της την άσνη της, σαν πάθελε να φωνάξη: «Φάλτοσ!... Φάλτοσ!...»

Και ή τίγρησ, ενώ έδειχνε ότι την είχε καταµαρτύει τό έσιλι, μόλιε άκούσε τόν όξή ήχο του φλάουτου πήδησε προς τά πίσω, άφίνοντασ ένα κεντισµένο µούγκισµα, και στρωκώχθηκε στην πιο άπόμακρη γωνία του κλουβιού της, για να µην άκούη πειά.

Άπ' τό πείραµα αυτό ο Άγγλοσ φυσιοδίφησ έβγαλε τό συμπέρασµα, ότι ή μουσική συγκινεί όλα τά ζωα κι' ότι ευχαριστόνται περισσότερο άπο τούεσ μέσοσ τόνουσ!...

Μ' άλλα λόγια ότι τά ζωα εινε άπο μουσικήσ άπόφωεσ...συντηρητικά!...

Καθώσ εινε γνωστόν, τό μέσοσ βάρωσ του εγκεφάλου του άνθρώπου εινε περίπου 1400 γραµµάρια.

Μεταξύ των διασηµων άνδρών, σπουδ έπισηωσ εινε µεκροφρία µετα τόν θάνατό τουσ, ό εγκεφαλοσ του Σίλλερ ύψηξε 1596 γραµµάρια, του Βύθωνοσ 1792, του Καντ 1624, του Κουβί 1820 και του Βισµαρκ 1867.

Άν δηλαδή ύπάρχει µιά σταθερή άναλογία µεταξύ του βάρου του εγκεφάλου και της µεγαλοφροσύνησ του ανθρώπου, πρέπει να παραδεχθώµε ότι ό Βισµαρκ ήταν ό µεγαλοφρονέτεροσ άπο τούεσ πέντε διασηµούσ άνδρασ πού άναφέρουµε παραπάνω. Εινε σωστό όµωσ αυτό: Άν συγκρίνοµε πάλι µε τό ίδιο μέτρο τόν Βύθωνα και τόν Καντ, πρέπει έπίσηωσ να παραδεχθώµε ότι ό πρώτοσ εινε µεγαλοφρονέτεροσ του δευτέρου. Αυτό τό συμπέρασµα όµωσ δέν εινε καθόλου σωστό. Γιατί ό Καντ ήταν άνακαριέθλωσ µεγαλοφρονέτεροσ του Βύθωνωσ.

Ένα άπο τά µεγαλειότερα ρολόγια των Ηνωµένων Πολιτειών εινε και τό ρολόγι πού δηµαρχοει της Φιλadelphieiaσ.

Τό ρολόγι αυτό εινε τοποθετηµένο άπάνω σ' ένα πύργο, πού όποιον τό ύψωσ φτάνει τά 174 µέτρα. Η διάµητροσ του ρολογιού εινε όχτώ µέτρα και 70 εκατοστάµετρα. Ο άροδεικτεσ και ό λεπτοδεικτεσ του έχουν µήκοσ 8 µέτρα και 15 εκατοστά του µέτροσ.

Τό µεγαλειότερο όµωσ ρολόγι της άφρικήσ, εινε θαυράλωσ τό ρολόγι ένωσ εκ των αυθηροδροµικών σταθιών του Παρισιού. Τό γυρισµένο αυτό ρολόγι έχει διάµητρο 9 µέτροσ και 75 εκατοστά του µέτροσ.

